

HỘI NGHỊ LẦN THỨ 19 LIÊN HỢP THƯ VIỆN VIỆT NAM VỀ NGUỒN TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Ngày 05/8/2022, tại thành phố Huế đã diễn ra Hội nghị lần thứ 19 Liên hợp thư viện Việt Nam về nguồn tin khoa học và công nghệ với chủ đề “Hợp tác phát triển dữ liệu số thúc đẩy đổi mới sáng tạo”.

Phát biểu khai mạc hội nghị, ông Trần Đắc Hiến, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã bày tỏ niềm tự hào về sự lớn mạnh của Liên hợp thư viện sau 18 năm thành lập. Ông nhấn mạnh việc hợp tác chặt chẽ, liên kết, chia sẻ dữ liệu, tận dụng sức mạnh của hệ thống có ý nghĩa quyết định đối với sự phát triển của các cơ quan thông tin-thư viện trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0. Những kết quả tích cực của Liên hợp thư viện trong thời gian qua đã góp phần nâng cao năng lực của các cơ quan thông tin, thư viện. Với vai trò chủ trì Liên hợp, Cục Thông tin KH&CN quốc gia sẽ luôn là đơn vị tiên phong và hợp tác tích cực với các đơn vị thành viên để duy trì sự phát triển bền vững của Liên hợp thư viện, góp phần nâng cao hiệu quả, chất lượng nghiên cứu khoa học công nghệ, giáo dục đào tạo và đổi mới sáng tạo.

Tại hội nghị, ông Đào Mạnh Thắng, Phó Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã trình bày Báo cáo tổng kết hoạt động của Liên hợp thư viện giai đoạn 2020-2022 và phương hướng hoạt động trong giai đoạn tới. Trong bối cảnh của đại dịch Covid-19, các đơn vị thành viên Liên hợp thư viện đã nỗ lực vượt qua khó khăn, cùng nhau phối hợp bổ sung cơ sở dữ liệu Proquest Central với hàng chục nghìn đầu tên tạp chí khoa học quốc tế có giá trị và mua quyền truy cập cơ sở dữ liệu ScienceDirect cho các cơ sở nghiên cứu và đào tạo lớn trong nước. Bên cạnh đó, Liên hợp thư viện còn tổ chức một số hội thảo khoa học tập huấn các kỹ năng về viết bài, lựa chọn và đăng bài trên các tạp chí quốc tế có uy tín dành cho hàng nghìn giảng viên, cán bộ nghiên cứu của các đơn vị thành viên.

Trong khuôn khổ hội nghị đã diễn ra tọa đàm Hợp tác phát triển dữ liệu số thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Các đại biểu đã thảo luận về dữ liệu nghiên cứu mở phục vụ chia sẻ, dùng chung trong kỷ nguyên số; xây dựng mục lục liên hợp trong phạm vi Liên hợp thư viện; các công nghệ phát triển dữ liệu số của các Nhà xuất bản và đề xuất giải pháp nhằm tăng cường các hoạt động hợp tác chia sẻ tài nguyên số giữa các đơn vị thành viên.

Phát biểu chỉ đạo hội nghị, ông Lê Xuân Định, Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ ghi nhận những đóng góp của Liên hợp thư viện Việt Nam về nguồn tin KH&CN đối với hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, giáo dục đào tạo và đổi mới sáng tạo tại Việt Nam trong thời gian qua. Ông cho rằng, trong bối cảnh mới của Cách mạng công nghiệp 4.0 và chuyển đổi số, hoạt động nghiên cứu, phát triển và đổi mới sáng tạo đặt ra nhiều yêu cầu mới đối với các tổ chức cung cấp dịch vụ thông tin, thư viện KH&CN. Những xu hướng mới này càng khẳng định vai trò quan trọng của Liên hợp thư viện trong việc liên kết, chia sẻ, thúc đẩy các sáng kiến chung về chuyển đổi số. Để phát huy tiềm năng lợi thế và khả năng liên kết tạo ra giá trị gia tăng, Thứ trưởng cho rằng cần có cơ chế chặt chẽ hơn nữa cho các thành viên tham gia Liên hợp và đảm bảo 4 yếu tố: (1) hành lang pháp lý; (2) các tổ chức triển khai thực hiện (Cục Thông tin KH&CN quốc gia và các thành viên); (3) năng lực kỹ thuật; và (4) nguồn lực tài chính.

Một số nhiệm vụ cần tập trung trong thời gian tới của Liên hợp thư viện là:

- Tiếp tục nâng cao hiệu quả phối hợp bổ sung các nguồn tin KH&CN quốc tế: Bên cạnh việc tăng số lượng các đơn vị tham gia mua và thụ hưởng các cơ sở dữ liệu hiện nay (Proquest và ScienceDirect), nghiên cứu phối hợp bổ sung một số cơ sở dữ liệu KH&CN

quốc tế khác có giá trị, nhất là các cơ sở dữ liệu có liên quan nhiều đến hoạt động đổi mới sáng tạo.

- Tăng cường tuyên truyền, quảng bá nâng cao hiệu quả khai thác và sử dụng các cơ sở dữ liệu dùng chung của Liên hợp thư viện, nghiên cứu phát triển các giải pháp cho phép bạn đọc của thư viện truy cập từ xa tới các cơ sở dữ liệu điện tử của Liên hợp.

- Xây dựng nền tảng chung tích hợp Mục lục trực tuyến (OPAC) và các cơ sở dữ liệu KH&CN sẵn có của các trung tâm thông tin, thư viện thành viên Liên hợp nhằm tạo điểm truy cập và tìm kiếm tài nguyên thông tin thống nhất, tiến tới triển khai các dịch vụ mượn tài liệu và khai thác tài nguyên trong khuôn khổ Liên hợp thư viện.

- Phát triển nền tảng dữ liệu khoa học mở cho phép kết nối, chia sẻ các dữ liệu khoa học phục vụ tính toán, mô phỏng, phân tích, mô hình hóa... trong các hoạt động nghiên cứu, phát triển và đổi mới sáng tạo tại các đơn vị thành viên Liên hợp. Tiến tới hình thành kho dữ liệu lớn và các ứng dụng xử lý, phân tích dữ liệu dựa trên AI trong các lĩnh vực khoa học.

- Nghiên cứu triển khai các dịch vụ thông tin phục vụ nhu cầu đánh giá công nghệ, phát triển công nghệ, chuyên gia, đổi mới, thương mại hóa công nghệ tại các trường đại học, viện nghiên cứu thành viên của Liên hợp dựa trên nền tảng dữ liệu lớn và AI.

- Triển khai trang web của Liên hợp thư viện, cung cấp điểm truy cập tìm kiếm các nguồn tin của Liên hợp thư viện, thông tin về hoạt động của Liên hợp và các thành viên, chia sẻ kinh nghiệm ứng dụng công nghệ số trong xây dựng thư viện thông minh...

Hội nghị của Liên hợp thư viện Việt Nam về nguồn tin KH&CN được tổ chức định kỳ hằng năm tại các tỉnh thành trên cả nước, là dịp để các thành viên, quan sát viên tổng kết, đánh giá hoạt động năm vừa qua, thảo luận định hướng trong năm tới và tăng cường giao lưu, học hỏi về chuyên môn trong lĩnh vực thông tin - thư viện.

NM